

Teorie vyprávění

Vybrané pojmy naratologie

Naratologie – nauka o vyprávění (o textu, který je vyprávěním)
(Todorov, 1969)

Tradice zkoumání vyprávění:

Claude Lévi-Strauss, Roland Barthes, Lubomír Doležel,
Vladimir Jakovljevič Propp, Franz Stanzel aj.

Próza => vyprávění = médium => struktura (vyprávění filmové,
obrazové, taneční apod.)

FABULE

AKCE 1

REAKCE 1
AKCE 2

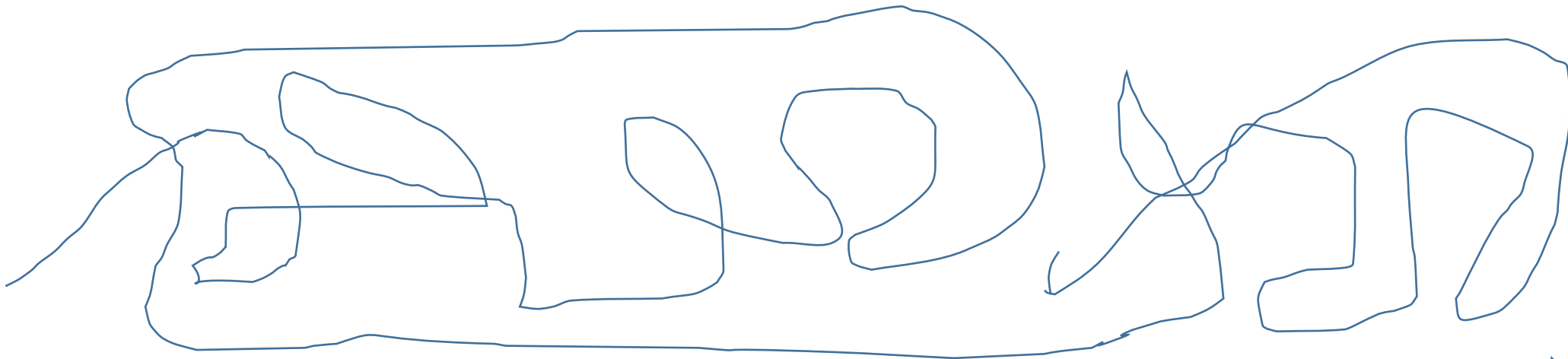
REAKCE 2
AKCE 3 .....

POČÁTEK

KONEC

SYŽET

MIMÉSIS x DIEGÉSIS

NAPODOBENÍ, ZOBRAZENÍ

Pouze jako dialog (Stanzel)

Obcházení modu vypravěče

VYPRÁVĚNÍ VE VLASTNÍM SMYSLU

POLOPŘÍMÁ ŘEČ

NARATIVNÍ FUNKCE DIALOGU

Ať již je příběh vyprávěn v 1. nebo 3. osobě...

**VYPRAVĚČ NIKDY
NEMŮŽE BÝT
IDENTIFIKOVÁN S
AUTOREM DÍLA**

Wolfgang Kayser

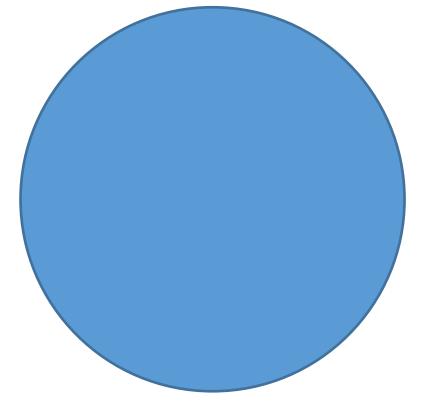
VYPRÁVĚCÍ SITUACE

1) KDO VYPRÁVÍ (MODUS)?

2) OSOBA VYPRÁVĚČE A JEJÍ IDENTITA

3) PERSPEKTIVA

TYPOLOGICKÝ KRUH

Gerard Genette

(NE)DIEGETICKÝ VYPRAVĚČ

DIEGETICKÉ VESMÍRY

INTRADIEGETICKÝ VYPRAVĚČ – METADIEGETICKÝ VYPRAVĚČ – EXTRADIEGETICKÝ VYPRAVĚČ
HOMODIEGETICKÝ VS HETERODIEGETICKÝ VYPRAVĚČ

FOKALIZACE

NULOVÁ FOKALIZACE – VNITŘNÍ FOKALIZACE – VNĚJŠÍ FOKALIZACE

LITERATURA

BITI, Vladimir. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*. Zagreb 2000.

ECO, Umberto. *Šest procházek literárními lesy*. Olomouc 1997.

FOŘT, Bohumil. *Literární postava : vývoj a aspekty naratologických zkoumání*. Praha 2008.

STANZEL, Franz. *Teorie vyprávění*. Praha 1988.

TODOROV, Tzvetan. *Teorie prózy*. Praha 2000.